

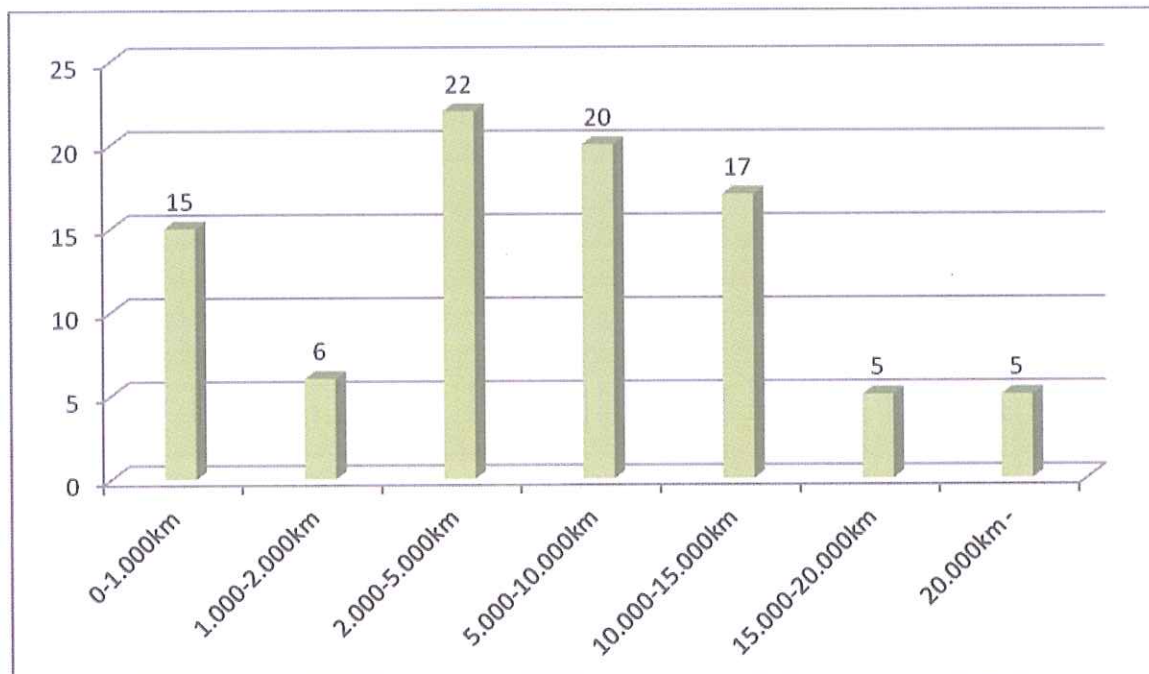
JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

Datum: 12.12.2013

ANALIZA ANKET S PREVENTIVNE AKCIJE ZA VEČJO VARNOST STAREJŠIH VOZNIKOV V CESTNEM PROMETU

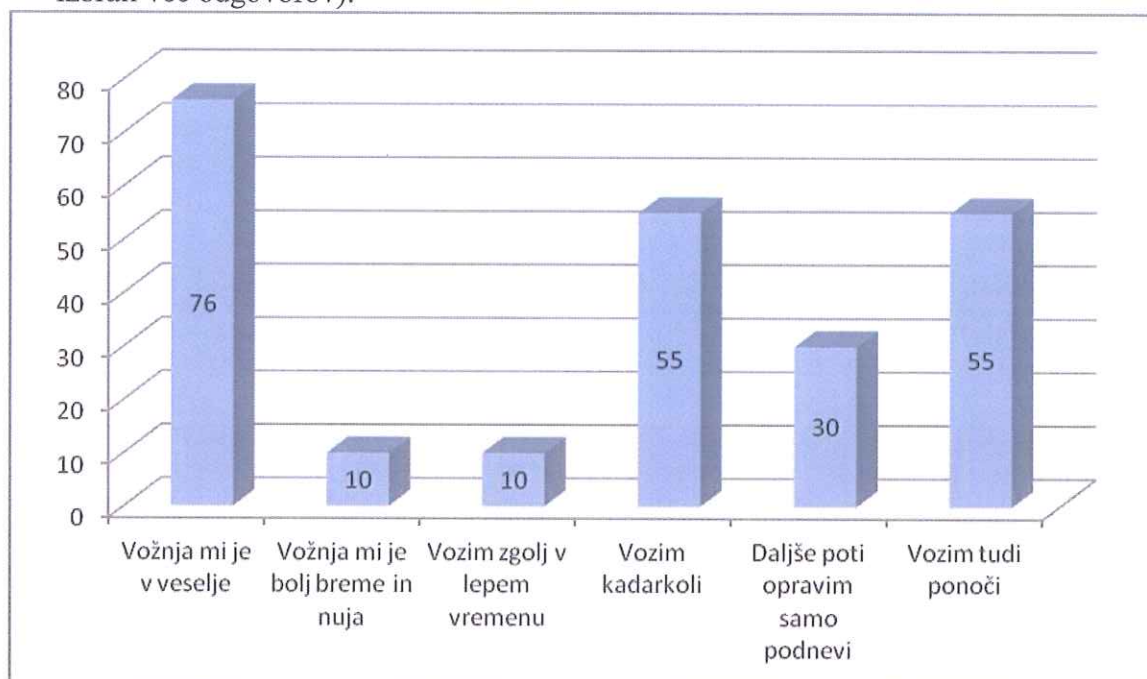
Javna agencija RS za varnost prometa in Center Stonoga, pod pokroviteljstvom Mestne občine Kranj, in v sodelovanju z Medobčinskim redarstvom Kranj, Policijsko upravo Kranj, AMZS d.d. PE Kranj, šolami vožnje Praktikum, Ekspert in ing. Humar, Zdravstvenim domom Kranj, Društvom upokojencev in Gasilsko reševalno službo Kranj so organizirali preventivno akcijo za večjo varnost starejših voznikov, v Kranju, dne 28.11.2013. Udeleženci preventivne akcije so izpolnili 100 anket. Povprečna starost udeležencev je bila 71 let. Anketni vprašalnik je izpolnilo 40 žensk, 58 moških, 2 udeleženca pa nista izpolnila podatka o spolu. Vsi anketiranci so vozniki motornih vozil.

1. Udeleženci preventivne akcije v povprečju vozijo motorno vozilo že 43,5 let.
2. Anketiranci so v povprečju prevozili 8100 km na leto.

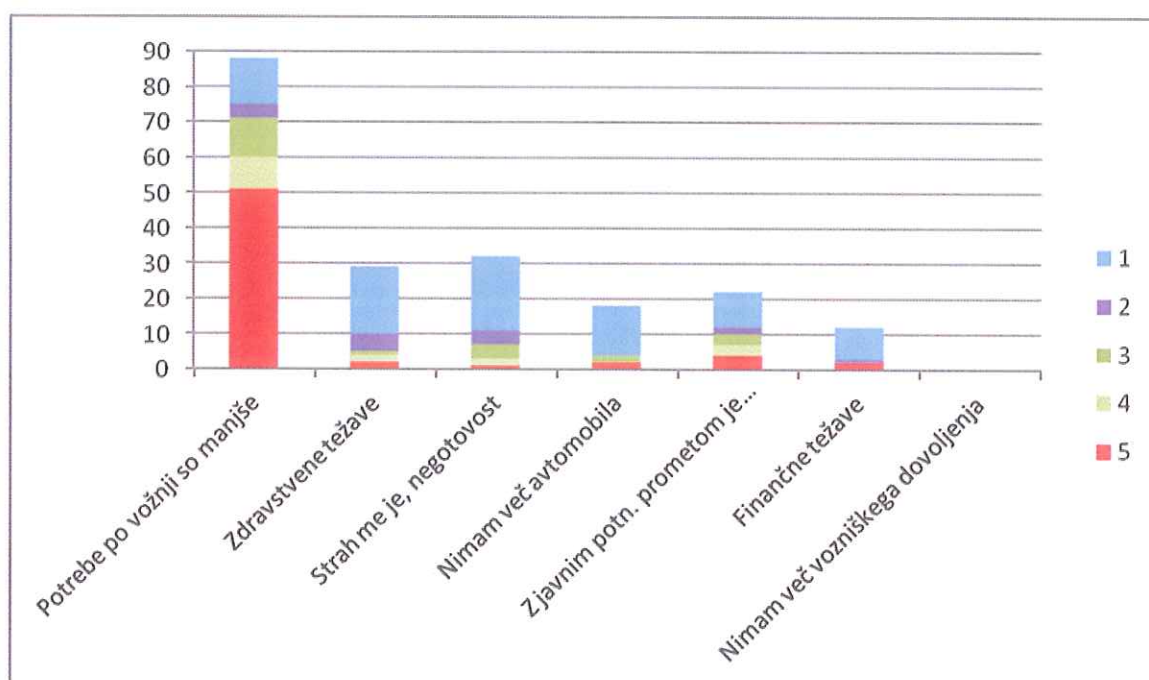
15 vprašanih je v zadnjem letu prevozilo od 0 do 1.000 km, 6 jih je prevozilo od 1.000 do 2.000 km, 22 od 2.000 do 5.000 km, 20 od 5.000 do 10.000 km, 17 od 10.000 do 15.000 km, 5 od 15.000 do 20.000 km in 5 več kot 20.000 km. 10 udeležencev ni odgovorilo na to vprašanje.

3. Na naslednje vprašanje so lahko anketiranci izbirali med več možnimi odgovori (lahko so izbrali več odgovorov).

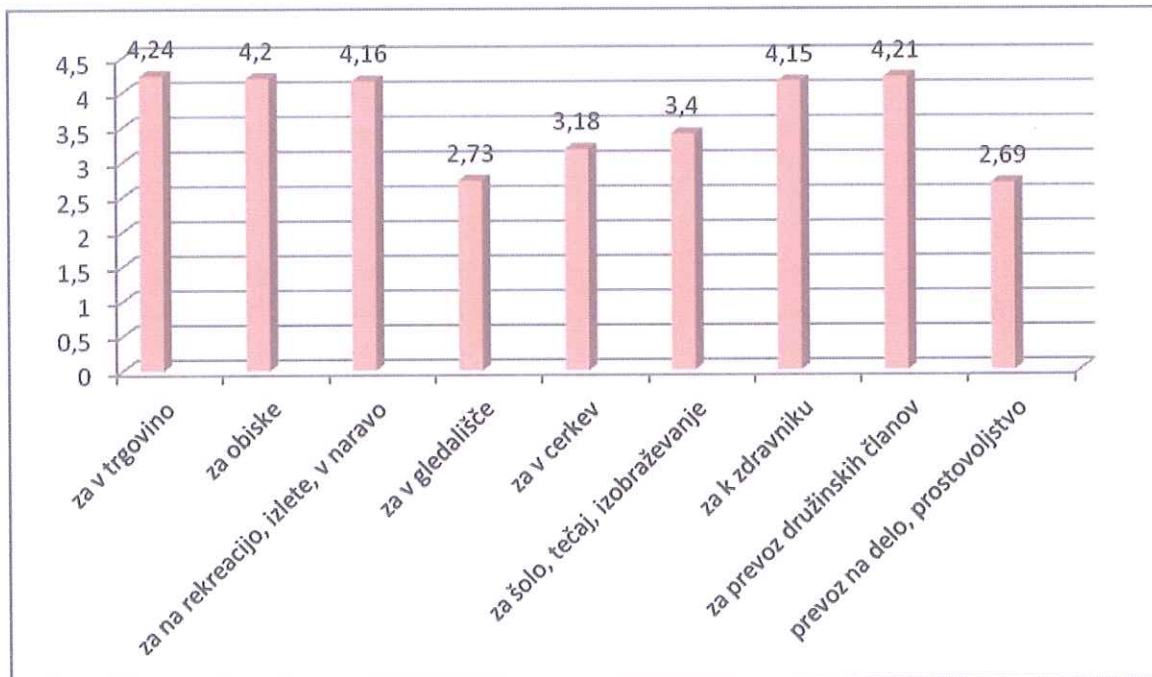
Največkrat (76-krat) so vprašani izbrali odgovor »Vožnja mi je v veselje«, sledita odgovora »Vozim kadarkoli« in »Vozim tudi ponoči« (55-krat), nato pa odgovor »Daljše poti opravim samo podnevi« (30-krat), najmanj pa so udeleženci izbrali odgovora »Vožnja mi je bolj breme in nuja« ter »Vozim zgolj v lepem vremenu« (10-krat).

4. Udeleženci preventivne akcije so na vprašanje »Kaj je po vašem mnenju pomemben vzrok, da manj vozite, kot ste včasih?« odgovarjali s točkovanjem od 1 do 5, pri čemer je 5 najpomembnejši vzrok, 1 pa najmanj pomemben vzrok.

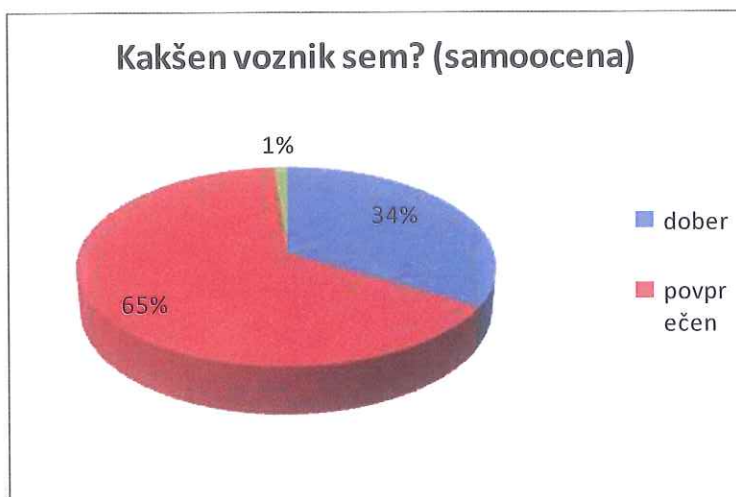
Najpomembnejši vzrok, da anketiranci manj vozijo, kot so včasih, je predvsem to, da so njihove potrebe po vožnji manjše (51-krat ocenjeno s 5). Ostale odgovore so anketiranci približno enakomerno razporedili po pomembnosti – prikazano v grafu.

- Na vprašanje o namenu uporabe osebnega avtomobila so anketiranci izbirali med več odgovori, ki so jih ocenili na lestvici od 1 do 5, pri čemer je 5 najbolj pomembno, 1 pa najmanj.

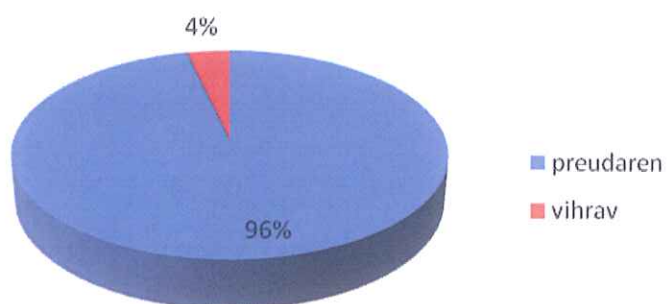
Udeleženci preventivne akcije glede na povprečje ocen najbolj uporabljajo osebni avtomobil za v trgovino, za prevoz družinskih članov, za obiske za na rekreacijo, izlete in naravo ter za k zdravniku.

- Sledil je niz vprašanj, kjer so udeleženci preventivne akcije sami ocenili svoje vozniške sposobnosti, lastnosti, poznavanje predpisov in počutje, ko še vozijo.

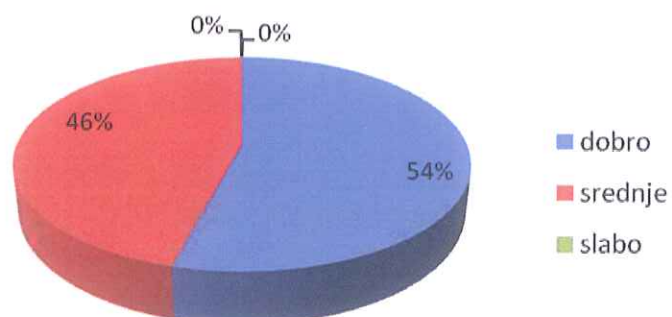
Na vprašanje »Kakšen voznik sem?« je 65 % vprašanih odgovorilo, da so povprečni vozniki, 34 % jih meni, da so dobri vozniki, 1 % pa, da so slabi vozniki.

Kakšen voznik sem? (samoocena)

Pri naslednjem vprašanju, so vprašani odgovarjali na vprašanje ali so preudarni ali vihravi vozniki, pri čemer je 96 % voznikov odgovorilo, da so preudarni, le 4 % pa, da so vihravi vozniki.

Poznavanje prometnih predpisov (samoocena)

Pri samoocenitvi poznavanja prometnih predpisov, anketiranci menijo, da v 54 % predpise poznajo dobro, v 46 % pa srednje. Nihče ni ocenil, da slabo pozna prometne predpise.

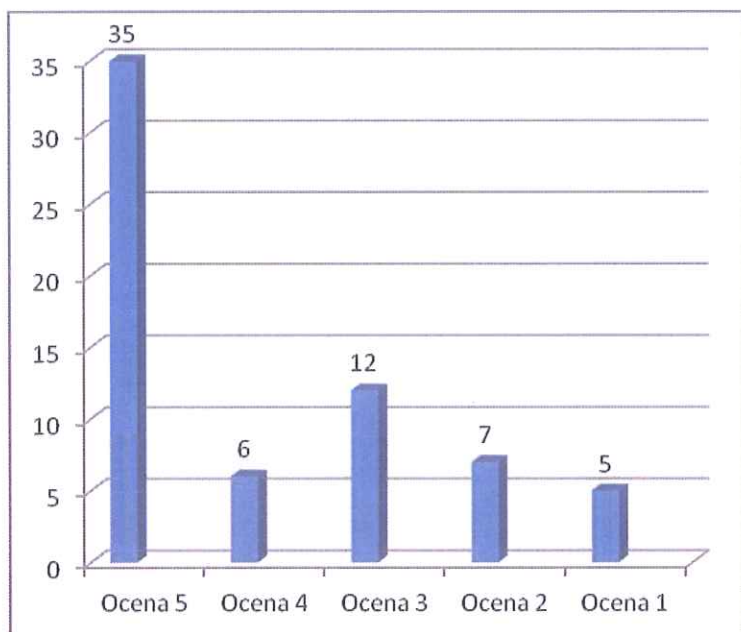

11 % vprašanih vozi le, ko se počutijo odlično; 80 % jih vozi samo, ko se počutijo dobro; kar 9 % vprašanih, pa vozi tudi kadar se počutijo slabo.

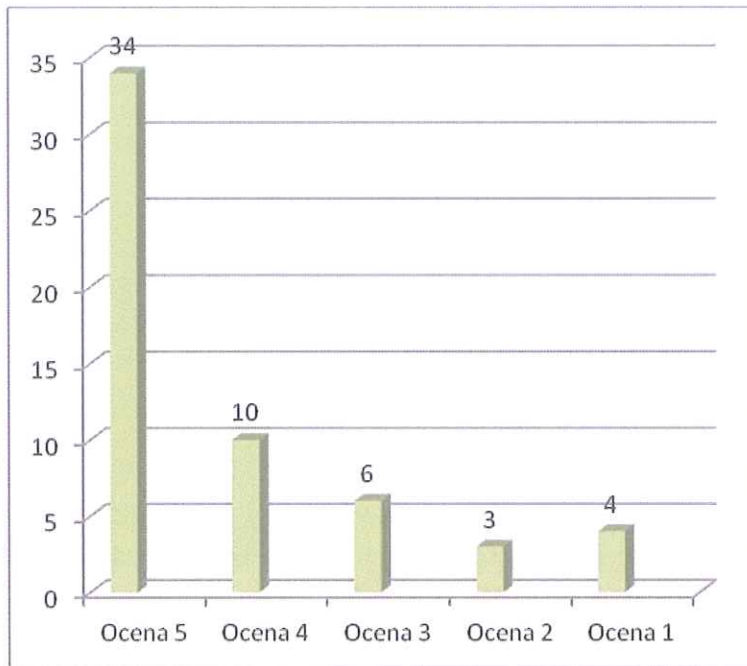
Vsi anketiranci, ki so odgovorili na naslednja vprašanja, so se strinjali, da bi starejši vozniki potrebovali informacije in osvežitev znanja o cestnoprometnih predpisih in tehnikah vožnje. 95 % vprašanih bi se tudi sami udeležili takšnega izobraževanja. 73 % vprašanih bi bilo pripravljenih tudi sofinancirati takšno izobraževanje, 27 % vprašanih pa ne.

7. Udeležence preventivne akcije bi v okviru izobraževanj za starejše voznike najbolj zanimale naslednje teme:
(ocenjevali so na lestvici od 1 do 5, kjer 5 pomeni najbolj zanimiva tema, 1 pa najmanj zanimiva tema)

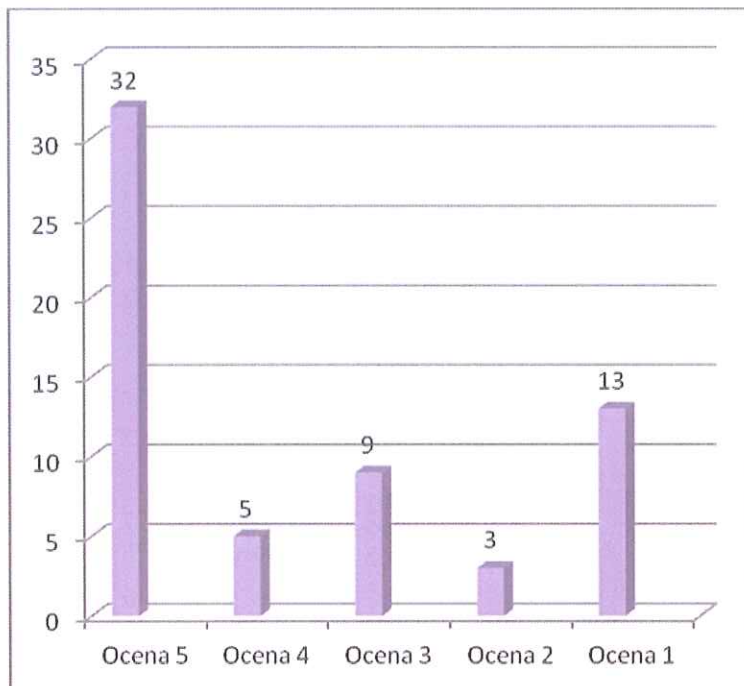
- Kako se pripravimo na vožnjo, kako načrtujemo pot; (35-krat ocenjeno s 5)

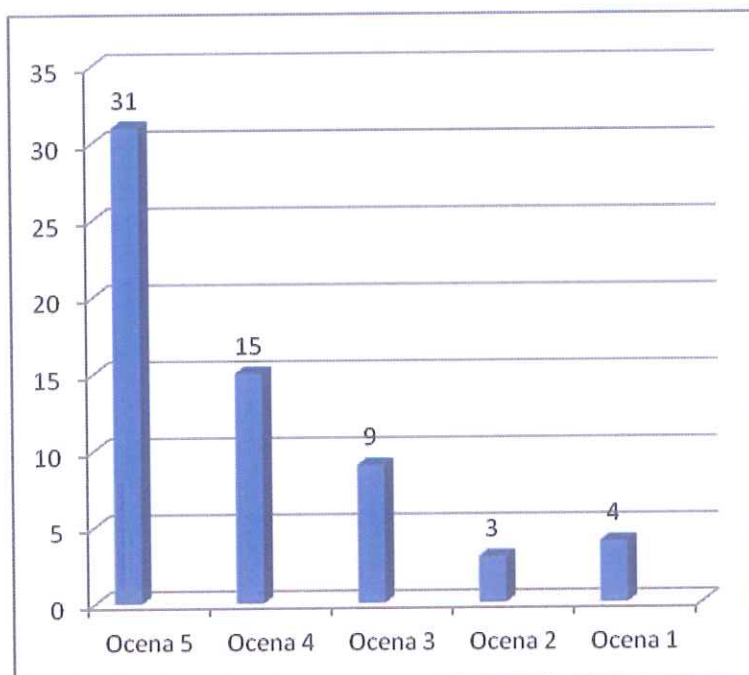
- Najvarnejši način spreminjanja voznih pasov, zavijanja, vključevanja v promet v križiščih in krožiščih; (34-krat ocenjeno s 5)

- Kako pripravimo vozilo za vožnjo – pnevmatike, ogledala, sedeži; (32-krat ocenjeno s 5)

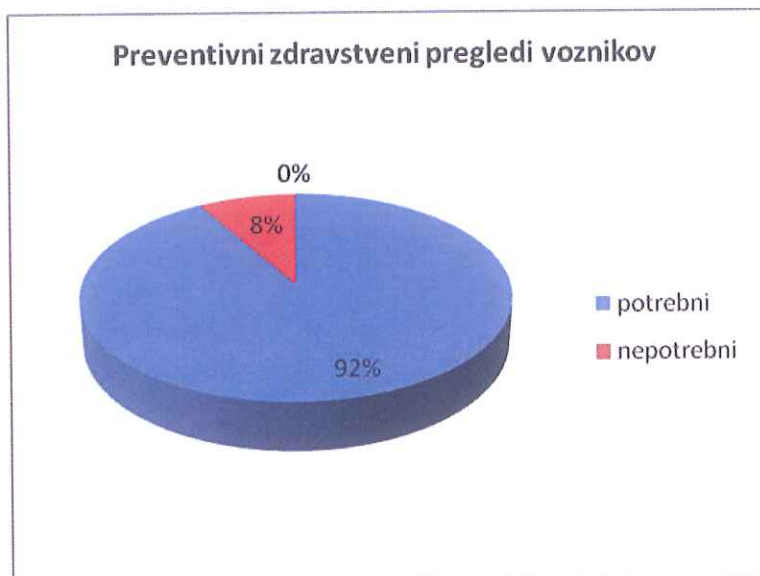
- Kako vzdržujemo primerno varnostno razdaljo; (31-krat ocenjeno s 5)

Sledijo si še teme po vrstnem redu:

- pomen treninga varne vožnje po daljših prekinitvah vožnje, (27-krat ocenjeno s 5)
- uporaba zdravil ali alkohola, (21-krat ocenjeno s 5)
- vožnja in psihofizične sposobnosti: zmožnosti za vožnjo, bolezenska stanja (18-krat ocenjeno s 5) ter
- avtomobilska asistenca, navigacijski sistemi, kaj nam nudijo, kako to uporabljamo (17-krat ocenjeno s 5).

8. Vprašanje o preventivnih zdravstvenih pregledih voznikov

92 % udeležencev preventivne akcije, ki so odgovorili na vprašanje meni, da preventivni zdravstveni pregledi voznikov potrebni; 8 % vprašanih meni, da preventivni pregledi voznikov niso potrebni.

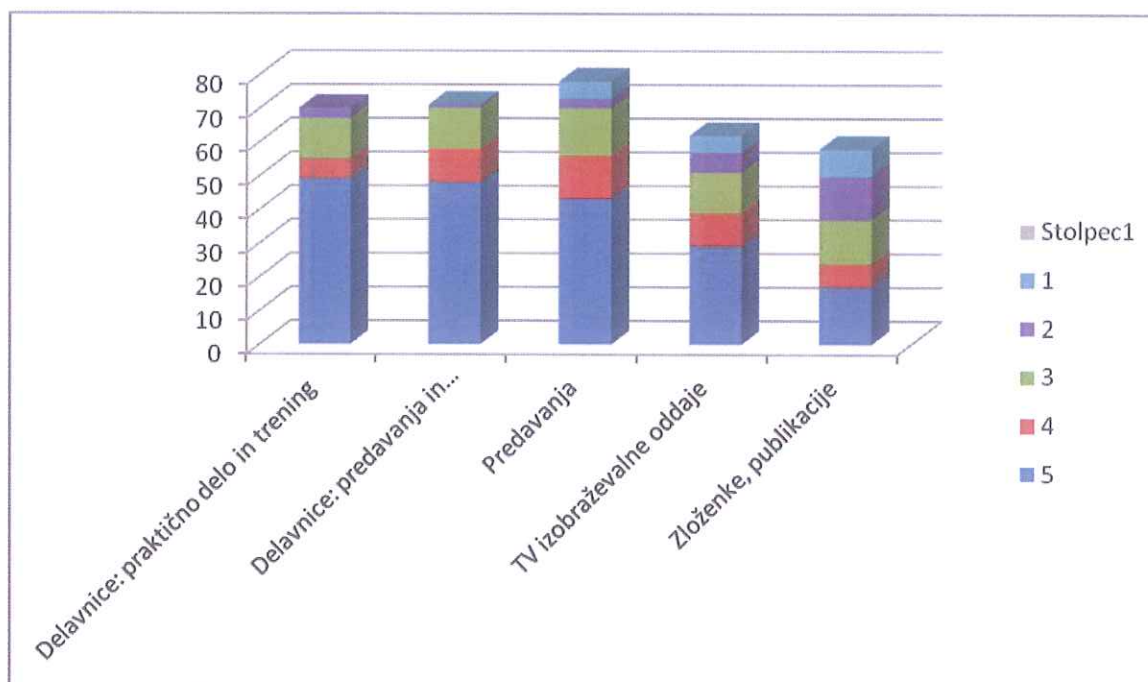
9. Udeleženci so odgovarjali na vprašanje, kakšen se jim zdi predlog, da bi bili preventivni pregledi na 5 let do 70. leta, na 3 leta do 80. leta in na 1 leto po 80. letu.

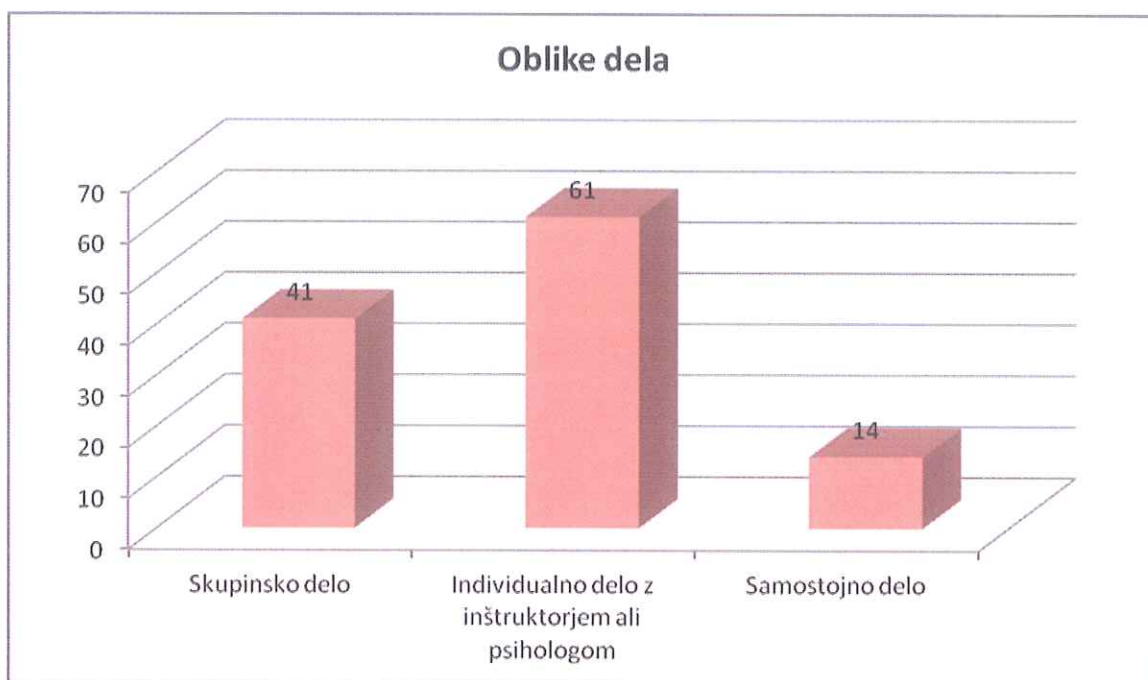
75 % odstotkom vprašanih se zdi predlog o pogostosti preventivnih zdravstvenih pregledov dober, 22 % vprašanih meni da je zadosten, 3 % vprašanih pa meni, da je nezadosten.

10. Izmed različnih oblik izobraževanja in informiranja anketirance najbolj pritegnejo (po vrstnem redu, največkrat ocenjeni z oceno 5):

- delavnice: praktično delo in trening
- delavnice: predavanja in demonstracije
- predavanja
- TV izobraževalne oddaje
- zloženke in informacije v obliki publikacij

11. Pri vprašanju »Kakšno obliko dela imate rajši?« so anketiranci izbirali med tremi odgovori: skupinsko delo (druženje), individualno delo (delo z inštruktorjem varne vožnje, s psihologom prometa) ali sam si preskrbim informacije in se poglobim v učenje in vaje kar doma. Nekateri so izbrali tudi več kot en odgovor.

Udeleženci preventivne akcije imajo najraje individualno delo z inštruktorjem varne vožnje ali s psihologom prometa (61-krat izbran odgovor), sledi skupinsko delo z druženjem (41-krat izbran odgovor), šele nato pa samostojno delo (14-krat izbran odgovor).

12. Na vprašanje »Kaj bi še dodali izobraževanjem in informiranjem za starejše voznike?« so udeleženci preventivne akcije najpogosteje predlagali predvsem:

- več praktičnih vaj in treningov varne vožnje z inštruktorjem,
- vsakoletno testiranje in preverjanje znanja ali/in fizičnih sposobnosti za vožnjo,
- seznanjanje z novostmi ,
- preventivna predavanja večkrat letno.

Odziv na preventivno akcijo je bil glede na odgovore udeležencev na zadnje vprašanje »Kako vam je bila všeč izvedena akcija?« zelo pozitiven, saj so večinoma preventivno akcijo pohvalili in so bili z njeno organizacijo zelo zadovoljni. Slabih odzivov in kritik ni bilo.

Tina Bizjak

Vesna Marinko
Vodja Sektorja za preventivo in
vzgojo v cestnem prometu